

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 18-го Февраля. — 1847 — Wilno. WTOREK, 18-go Lutego.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 12-го Февраля.

Высочайшимъ Приказомъ отъ 27 Января, Его Императорскому Высочеству Князю *Евгенію Максимиліановичу* назначается состоять въ полкахъ Лейб-Гвардіи: Преображенскомъ и Уланскомъ.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣтъ соизволилъ: въ день восшествія на Престолъ Великобританской Королевы *Викторіи* или коронаціи Ея Величества, отвѣчать установленнымъ числомъ выстрѣловъ на салюты Великобританскихъ военныхъ судовъ, если таковыя будутъ находиться на рѣдѣ.

— Двѣдцатилетнему Статскому Советнику, въ званіи Камергера Барону *Розену*, Высочайше повелѣно состоять при Ея Императорскомъ Высочествѣ Великой Княгинѣ *Еленѣ Павловнѣ*.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ 20 Декабря, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Святаго Равноапостольнаго Князя *Владимира* 3-й степени: во вниманіе къ усердію и неутомимой дѣятельности, оказаннымъ по званію Члена Минскаго Губернскаго Комитета объ инвентаряхъ, окончившаго съ успѣхомъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 12-go Lutego.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 27-go Stycznia, JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ Xiążę *Eugeniusz Maksymilianowicz* ma być liczoną w półkach Lejb-Gwardji: Preobrażeńskim i Ułańskim.

— JEGO CESARSKA MOŚĆ Najwyżej rozkazać raczył: w dniu wstąpienia na tron Królowej Wielkiej Brytanii *Wiktoryi*, lub koronacyi Jej Królewskiej Mości, odpowiadać przepisana liczbą wystrzałów na salutowania wojennych statków angielskich, jeśli te znajdować się będą w przystani.

— Rzeczywistemu Radcy Stanu, Szambelanowi Baronowi *Rosen*, Najwyżej rozkazano zostawać przy JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIEKKEJ XIĘŻNIĘ HELENIĘ PAWEŁOWNIE.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, 20 go Grudnia, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Równego Apostołów Xięcia *Włodzimierza* 3-jej klasy, ze względu na gorliwość i niezmordowaną czynność, okazaną w obowiązku Członka Mińskiego Gubernialnego Komitetu o inwentarzach, który pomyślał ukończyć tę obszerną pracę, oraz

С М Ъ С Ъ.

О произведеніи хирургическихъ операцийъ безъ боли.

Одно изъ важнѣйшихъ изобрѣтеній нашего вѣка, интересующее живѣйшимъ образомъ не только хирурговъ и медиковъ, но и все человѣчество, занимаетъ съ нѣкотораго времени все европейскіе журналы. Это — изобрѣтеніе способа, посредствомъ коего самыя больныя хирургическія операціи, могутъ быть производимы безъ боли. Способъ сей состоитъ въ томъ, что въ легкія вдыхаютъ паръ лѣтучаго эфирнаго эфира, отъ чего больной становится совершенно нечувствительнымъ въ продолженіе нѣсколькихъ (1½—5) минутъ, при самой даже сильной боли. Возбужденное такимъ образомъ состояніе упоенія, продолжается отъ одной до десяти минутъ, сообразно тѣлосложенію больного и количеству принятаго эфира, не оставляя послѣ себя никакихъ дурныхъ послѣдствій, кромѣ какаго-то неприятнаго чувства въ головѣ, продолжающагося одинъ или два часа, и весьма рѣдко изнеможенія тѣла въ продолженіи одного дня. Первая слава сего изобрѣтенія, принадлежитъ американскому химику и геологу, Г. Джаксону, жительствующему въ Бостонѣ, а первое примѣненіе его къ практикѣ произвели два, жительствующіе тамъ же, зубные

ROZMAITOŚCI.

О ВЫКОНЬВАНІИ ОПЕРАЦІЙ ХИРУРГИЧЕСКИХЪ БЕЗЪ БОЛУ.

Одно зъ најважнѣйшыхъ odkryć naszego wieku, nie tylko samą naukę chirurgii i medycyny, ale i całą ludzkość najżywiej obchodzące, zajmuje od niejakiego czasu wszystkie europejskie dzienniki. Jestto odkrycie środka, za użyciem którego, najboleśniejsze operacje chirurgiczne, mogą być wykonywane bez bólu. Środek ten zależy na wzięciu do płuc pary z ulatniającego się eteru siarczanego, przez co chory staje się zupełnie nieczułym, w przeciągu kilku (1½—5) minut, na bole choćby najsilniejszej. Stan upojenia, tym sposobem powstający, trwa od jednej aż do dziesięciu minut, stosownie do budowy ciała chorego i do ilości wziętego eteru, nie zostawując po sobie żadnych złych skutków, prócz niekiedy przykrego jakiegoś uczucia w głowie, godzinę lub dwie trwającego, a rzadko bardzo osłabienia ciała, przez dzień jeden. Pięrsza chwata tego odkrycia, należy się chemikowi i geologowi amerykańskiemu, P. Jackson, mieszkającemu w Bostonie, a piérwsze zastosowanie jego do praktyki wykonali dwaj zamieszkałi tamże dentyści, P.P. Morton i Jacobson, przy wyrzycaniu zębów. Pomyślnie doświadczenia rzeczonych dentystów, zachęciły Doktora John Ware w Bostonie, do użycia eteru orzy ważniejszych opera-

сей обширный труд, и согласно представлению Министра Внутренних Дѣлъ, — Минскій Вице-Губернаторъ, Статскій Совѣтникъ Члыховъ.

stosownie do przedstawienia Ministra Spraw Wewnętrznych, — Miński Wice-Gubernator, Radzca Stanu Czmychow.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ всеподданѣйшій докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, по вопросу: слѣдуетъ ли взискивать крѣпостныя пошлины за переходъ не къ прямымъ наследникамъ, по духовнымъ завѣщаніямъ, крѣпостныхъ людей безъ земли, и обращаясь, для разрѣшенія возникшаго по настоящему дѣлу недоумѣній, къ самому разуму дѣйствующихъ по сей части законовъ, находятъ, что хотя Св. Зак. Гражд. (т. X изд. 1842 г.) права на крѣпостныхъ людей безъ земли отнесены къ движимымъ имуществамъ, но сіе ни сколько не противорѣчитъ, въ отношеніи къ пошлинамъ, ни ст. 364-й Св. Зак. (Уст. о пошл. т. V), коею предписано: въ актахъ о переходѣ безъ земли крѣпостныхъ людей мужескаго пола, записанныхъ въ ревизию, цѣну онымъ исчислять на томъ же основаніи, какъ и при передачѣ оныхъ съ землею, — ни ст. 329-й того же Устава, въ которой упомянуто, что и съ имѣніи движимыхъ взимаются пошлины въ тѣхъ случаяхъ, кои въ раздѣлѣ томъ именно означены, ибо приведенная 364 ст. находится именно въ томъ же II разрядѣ. Не встрѣчая за симъ необходимости въ чемъ либо соглашать, пояснять или пополнять означенныя статьи, Государственный Совѣтъ, Миѣніемъ, Высочайше утвержденнымъ, положилъ: предоставить Правительствующему Сенату предписать кому слѣдуетъ, чтобы съ права на дворовыхъ людей безъ земли, переходящихъ какъ по духовнымъ завѣщаніямъ, такъ и по всемъ другимъ актамъ, установленныхъ крѣпостныя пошлины были взискиваемы по цѣнѣ, определенной въ 364 ст. Уст. о пошл. (Св. Зак. т. V изд. 1842 г.)

Rada Państwa, w połączonych Departamentach Praw tudzież Spraw Cywilnych i Duchownych i na Ogólném Zebrawaniu, rozpatrzywszy najpoddanniejšie przedstawienie piérwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu, z powodu pytania: czy należy pobierać poszliny za przejście do dziedziców nie w prostéj linii, na mocy zapisów testamentowych, poddanych bez ziemi, i uciekając się, dla rozwiązania wynikłéj z tego względu wątpliwości, do istotnego brzmienia istniejących w téj mierze praw, znajduje, że chociaż w Zbiorze Praw Cywil. (T. X. wyd. 1812 r.) prawa na poddanych bez ziemi zamieszczone są w rubryce ruchoméj własności, ale to bynajmniej nie przeciwi się pod względem poszlin, ani art. 364 Zb. Praw (Ust. o opłatach T. V), mocą którego zalecono: w dokumentach o przejściu poddanych bez ziemi płci męskiej, zapisanych w rewizyi, ilość opłaty za nich oznaczac na tejsze zasadzie jak i przy przejściu ich z ziemią, — ani art. 329 tejsze Ustawy, w którym wyrażono, że z własności ruchoméj pobierają się poszliny w tych razach, które w tym rozdziale wyraźnie są oznaczone, gdyż właśnie przytoczony art. 364 znajduje się w tymże 11 rozdziale. Nie widząc zatem potrzeby godzenia, objaśniania lub uzupełniania w czémkolwiek rzeczonego artykułu, Rada Państwa, Uchwałą, Najwyżej zatwierdzoną, postanowiła: pozostawić Rządzącemu Senatowi, izby zalecić komu należy, aby za prawa na poddanych bez ziemi, przechodzących tak na mocy testamentowych zapisów, jako też wszelkich innych aktów, przepisane poszliny były pobierane podług ceny ustanowionéj w art. 364 Ust. o opłatach (Zb. Praw T. V. wyd. 1812).

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 2 Февраля.

20 числа м. м., въ дворцовой церкви отслужена была панихида за упокой души эрцгерцога палатина Венгерскаго; на этомъ богослуженіи присутствовало Венгерское дворянство, находящееся теперь въ Вѣнѣ. Ея Императорское Высочество Великая Княгиня Елена Павловна изволила прибыть на этотъ обрядъ съ Государынею Великою Княжною, Своєю Долерью. Эрцгерцогиня Марія и при цесаря Клементина Салерискаго, встрѣтили Ея Императорское Высочество при входѣ въ церковь.

— Говорятъ, что гр. Майлатъ будетъ назначенъ въ помощь эрцгерцогу Стефану, при исправленіи должности намѣстника Венгерскаго королевства.

врача, Гг. Мортонъ и Джексонъ, при выдергиваніи зубовъ. Успѣшные ихъ опыты, поощрили доктора Джонъ Вера, въ Бостонѣ, къ употребленію эвира при болѣе важныхъ хирургическихъ операціяхъ, какъ то, при отнятіи женской груди и бедра, произведенныхъ имъ съ успѣхомъ и безъ боли. По полученіи сего извѣстія въ Англіи, врачъ Бутъ въ Лондонѣ, вмѣстѣ съ зубнымъ врачомъ Робинсономъ, съ помощію сего способа выдергивали зубы безъ боли; вслѣдъ за симъ, Г. Листонъ, хирургъ лондонскаго госпиталя (University College), вмѣстѣ съ Г. Кей, употребилъ сей способъ при отнятіи бедра. Больной, послѣ принятія эвира передъ самымъ начатіемъ операціи, спустя 2—3 минуты, совершенно лишился чувства; отнятіе бедра продолжалось не болѣе одной минуты, послѣ чего больной оставался еще недвижимымъ при отысканіи и перевязываніи артерій; наконецъ, какъ бы полупробудившись отъ сна, медленно отвѣчалъ на вопросы, что онъ нечувствовалъ никакой боли, хотя не лишился совершенно присутствія духа; что слышалъ нѣсколько словъ и ощущалъ, что что-то дѣлалъ около его ноги, но нисколько не зналъ, что операція была уже произведена. Это происходило 22 Декабря 1846 года. Того же числа, Г. Листонъ отнялъ еще ногу у другаго больного, то же безъ боли, а 1 Января 1847 года, Ландсдоунъ, въ Бристолѣ, отсѣкъ такимъ же образомъ бедро, въ присутствіи химика Герарета, который описывая сію операцію (Times 4

ВІАДОМОСІИ ЗАГРАНИЧНЕ.

А У С Т Р І Я.

Віеденъ, 2 лутега.

Дня 20 з м. в каплицы дворскіей odbywało się żałobne nabożeństwo po zgonie Arcy-Xięcia Palatyna Węgierskiego, na którym znajdowała się wyższa i niższa szkoła Węgierska, obecna w Wiedniu. J. C. W. WIELKA XIĘŻNA HELENA PAWŁOWNA raczyła przybyć na to nabożeństwo, z Dostojną Swą Corą. Arcy Xiężniczka Marya i Xiężna Klementyna Salerucńska przyjmowały J. C. W. w progach kaplicy.

— Mówią, że Hr. Maylath dodany będzie do pomocy Arcy Xięciu Stefanowi, przy pełnieniu obowiązków namiestnika królestwa Węgierskiego.

cyach chirurgicznych, jako to, przy wycięciu piets n-e wieściéj i amputacji uda, które przez niego szczęśliwie bez bólu wykonane zostały. Za dojściem téj wiadomości do Anglii, Doktor Boott w Londynie, wspóół z dentystą Robinsonem, za użyciem tegoż środka wyrwali zęby bez bólu; wkrótce zaś potém, P. Liston, chirurg szpitalu Londyńskiego (University College), łącznie z P. Key, użyli tego sposobu przy amputacji uda. Chory po wzionięciu eteru przed samą operacją, po 2—3 minutach stracił zupełnie czucie; odjęcie uda trwało zaledwo minutę; poczem chory zostawał jeszcze nieruchomy podczas wynajdywania i przewiązywania arteryi; nakoniec jakby na wpół przebudziwszy się ze snu, odpowiadał powoły na zapytania, iż nie czuł żadnego bólu, chociaż n-e stracił zupełnie przytomności; że słyszał kilka wyrazów i czuł, że robiono coś ok-ło jego uda, ale nie wiedział bynajmniej, iż operacja zrobioną została. To się stało 22 grudnia 1846 roku. Tegoż dnia jeszcze wyrwał P. Liston paznogieć innemu choremu bez bólu, a 1 stycznia 1847 roku, P. Lansdown, w Bristolu, uciął podobnymże sposobem udo, w przytomności chemika Herapath, który opisując tę operację (Times 4 stycznia 1847), powiada, że trwała 15 minut z powodu przecięcia licznych arteryj.

— Место графа Стадіона, по званію императорскаго галиційскаго комиссара, который нынѣ назначенъ Богемскимъ губернаторомъ, вѣрено его брату, теперешнему Триестскому губернатору.

— Открытіе Богемскаго сейма, отерочено снова до Марта, потому поводу, что предварительныя занятія не были еще кончены.

— Hr. Stadion, który jest przeznaczony na Gubernatora Czech, zastąpiony będzie jako Kommissarz Cesarski w Galicyi przez swego brata, terażniejszego Gubernatora Tryestu.

— Zwołanie Sejmu w Czechach zostało znowu odroczone do Marca, z powodu, że prace przygotowawcze nie były jeszcze ukończone.

ФРАНЦІЯ

Парижъ 8 Февраля.

Совѣщанія палаты депутатовъ. Засѣданія 6 и 8 Февраля. На засѣданіи 6-го числа, палата занималась дальнѣйшими преніями по второй статьѣ адреса, выражающей надежду на сохраненіе мира. Первый произнесъ рѣчь Г. Беррье, знаменитый ораторъ легитимистской партіи, и соображая со своей точки зрѣнія испанскія бракосочетанія, доказывалъ, что полезнѣйшимъ и вождѣлнѣйшимъ событіемъ было бы бракосочетаніе Королевы Изабеллы съ графомъ Монтемоліномъ; невниманію къ этому приписывалъ все зло министерствъ которое отъ настоящихъ испанскихъ бракосочетаній произошло для Франціи и другихъ европейскихъ государствъ. За симъ приглашалъ министровъ, чтобы они теперешнее свое вліяніе въ Мадридѣ употребили для возстановленія въ Испаніи салическаго закона, которое считалъ единственною мѣрою для обезпеченія сей странѣ соответственнаго положенія въ ряду другихъ европейскихъ державъ. Къ статьѣ адреса, о которой идетъ рѣчь, Г. Беррье предложилъ слѣдующее добавленіе: „Франція желаетъ мира и успѣетъ сохранить его съ соблюденіемъ своего достоинства и справедливыхъ интересовъ.“ Сему воспротивился Г. Геберъ, утверждая, что сія добавочная статья, если не въ словахъ, то по крайней мѣрѣ въ мысли есть только подтвержденіе отвергнутой уже добавочной статьи Гг. Бильйо и Дюфора. Вслѣдствіе сего, Г. Ластери потр бовалъ, чтобы вся вторая статья адреса была престо исключена, и Г. Беррье отказавшись отъ своей добавочной статьи, присоединился къ этому предложенію. Отвѣчая на это Г. Гизо доказалъ въ нѣсколькихъ словахъ, съ разительною точностію, что такое рѣшеніе палаты было бы пагубнымъ для сохраненія мира, и значило бы почти тоже, что объявленіе войны. „Ибо не вѣрять въ миръ, значитъ вѣрять въ войну. Развѣ не Англія составляетъ жалующуюся сторону? И не смотря на то, англійскіе парламентъ и правительство не колебались въ провозглашеніи своего довѣрія къ сохраненію мира.“ Этотъ примѣръ, приведенный Г. Гизо, раздражилъ Г. Бюроде-Пуиш, который объявилъ, что онъ подаетъ голосъ въ пользу уничтоженія второй статьи, хотя бы только для того, чтобы не подражать Англіи. Однако палата утвердила статью значительнымъ большинствомъ, и только крайняя лѣвая сторона (радикалы) и крайнія правая (легитимисты) удержались отъ балотировки. Остальное засѣданіе занято было разными вопросами, предложенными министрамъ, касающимися предме-

FRANCOYA.

Pariz, 8 lutego.

Обряды Избы Депутатовъ. Посиденія d. 6 i 8 lutego. Na posiedzeniu d. 6, Izba zajmowała się dalszemi rozprawami nad drugim paragrafem adresu, wyrażającym nadzieję utrzymania pokoju. Pierwszy zabrał głos P. Berryer, sławny mówca stronnictwa legitymistów, i rozbiegając naprzód ze swego stanowiska małżeństwa hiszpańskie, dowodził, iż najkorzystniejszą i najpożądanszą kombinacją, było zaślubienie Królowej Izabelli z Hr. Montemolin, i uchybieniu jej przez Ministrów, przypisywał wszystkie złe następstwa i skutki, jakie z tych małżeństw dla Francyi i dla innych europejskich krajów wynikły. Następnie wzywał Ministrów, aby terażniejszego wpływu swojego w Madrycie użyli na przywrócenie w Hiszpanii salickiego prawa, i uważał je za jedyny środek zapewnienia temu krajowi przyzwoitego stanowiska w rządzie innych krajów Europy. Do będącego w mowie paragrafa adresu, P. Berryer zaproponował następujący dodatek: „Francya życzy pokoju i będzie umiała go utrzymać, z zachowaniem swojej godności i sprawliwych interesów.“ Oparł się temu P. Hebert, twierząc, iż dodatek ten, jeśli nie w słowach, to przynajmniej w myśli, jest tylko powtórzeniem treści odrzuconego już dodatku PP. Billault i Dufaure. W skutek tego, P. Lasteurie wniósł, aby wyrzucić całkiem paragraf drugi, do czego się i P. Berryer, cofnąwszy swój dodatek, przychylił. Odpowiadając na to P. Guizot, w krótkich lecz jasnych i treściwych słowach przekonywał Izbę, iż podobna uchwała z jej strony, mogłaby stać się nader szkodliwą dla utrzymania pokoju i równałaby się prawie wypowiedzeniu wojny. „Albowiem nie wierzyć w pokój — rzekł — jest to wierzyć w wojnę. Czyż nie Anglia jest stroną, która się skarży? a przecież w Anglii równie Rząd jak Parlament nie wahały się oświadczyć swego zaufania, iż pokój utrzymany zostanie.“ Przytoczenie tego przykładu oburzyło P. Bureau de Puzy, tak, iż oświadczył, iż dla tego właśnie głosować będzie za wyrzuceniem drugiego paragrafu, ażeby nie naśladować Anglii. Mimo to rzezony paragraf utrzymany został znaczną większością, i tylko ostateczna Strona Lewa (radykałisci) i ostateczna Prawa (legitymiści), wstrzymały się od głosowania. Resztę posiedzenia zajęły różne interpellacye Ministrów, w przedmiotach nie objętych adresem, Dnia wczorajszego, jako w Niedzielę, Izba nie miała posiedzenia; na posiedzeniu zaś dzisiejszém, przystąpiła do roztrząsania 7-go paragrafu adresu, tyczącego się finansowych stosunków.

Января 1847 г.), изъявляеть, что она продолжалась 15 минутъ по поводу пересѣченія многихъ артерій.

Употребленный эфиръ находился въ обыкновенномъ большомъ пузырьѣ, съ трубкою, спаженною въ концѣ косянымъ дульцемъ, въ видѣ бокала, съ широкимъ внизу отверстиемъ, которое могло плотно закрываться, посредствомъ пробки, похожей на ту, какую употребляютъ при надуваніи эластическихъ подушекъ воздухомъ. Въ пузырьъ влили одну унцію эфираго эфиръ раздули его посредствомъ небольшого вдвующаго насоса, и заткнувъ бокалъ большимъ пальцемъ, сильно давили пузырь для насыщенія запертаго въ немъ воздуха эфирнымъ паромъ. До начатія самой операціи, заткнули большою ноздри, бокалъ приставили къ устамъ, придерживая вокругъ губы пальцами, чтобы не уходилъ паръ. Больной вдыхалъ и выдыхалъ паръ въ продолженіе одной или двухъ минутъ, потомъ губы его перестали корчиться. При семъ начали первое сѣченіе. Спусти три минуты, дѣствие пара начало ослабѣвать; и потому снова приставили стаканъ къ устамъ больного, и такимъ образомъ дѣйствовали до окончанія операціи. Ежели пузырьъ начиналъ ослабѣвать, то давали нѣсколько капель вина для возстановленія его. Послѣ операціи больной проснулся спокойно, и говорилъ, что неощущалъ ни какой боли и вообще былъ въ удовлетворительномъ состояніи. Въ Боетонѣ опускали въ бутылку съ двумя шейками губку, смоченную

Узты етер замкнѣты былъ въ великомъ пѣчеру звычайномъ, з руркѣ опатрzoną на коіеу коіціанымъ муштучкнмъ, въ постачн кубка, з шерокнмъ u dna отворемъ, котры сн шечелнне мѡгъ замыкачъ, за помочѣ закрѣткн, подобнѣ до тѣж, яка сн ұзыва до выдымання подушекъ эластycznych powietrzem. Do пѣчерза wлано uncyą eteru siarazanego, nadęto go за помочѣ малѣж помпки wziewajęcj, а заткнўшы кубекъ wлнкнмъ palcem, poruszano mocno пѣчерзъ dla насыценнн замкнѣтого w ннмъ powietrza парѣ eterowѣ. Przed wykonаннem самѣж операцн, заткнѣто choremu nozdrza, кубекъ włożono do ust, przytrzymując на околу wargн palcami aby пара не uchodzїła. Chory wdychał і wydechwał парѣ przez jednѣ lub dwнe minuty, poczemъ wargн jego kurezyсн przestaly. Zaczęto piърwsze снѣчне. Po trzech minutachъ skutek пары eterowѣ począł ustawaчъ; włożono wнec znowu муштучекъ do ust chorego і podobnymъ sposobemъ postępowano aż do końca операцн. Jeżeli puls okazał upadekъ sїł, kilka kropel wina wystarczalo на ichъ podnнszenie. Po операцн chory ocknął сн spokojny, mówїł, że не czuł болu żadnego і mїał сн w ogólnoscн dobrze. W Bostonн wkładano do butlн o dwѡchъ szyjkachъ gąbkę eteremъ zmoczонѣ. P. Lintonъ ұзыwał w Londynн jeszcze lepszego apparatusu, wynalezionego przez aptekarza Squire, а зробionego przez P. Hooper.

товъ, не вошедшихъ въ составъ адреса. Вчера, въ воскресенье, не было засѣданія; на сегодняшнемъ же засѣданіи, палата приступила къ соображенію 7-й статьи адреса, касающейся финансовыхъ отношеній.

— Король назначилъ герцога Монпансиерскаго главнокомандующимъ артиллеріею въ Сенскомъ департаментѣ: все предписанія правительства, касающіяся артиллеріи въ этомъ департаментѣ, будутъ проходить черезъ руки Принца, который въ то же время сохраняетъ должность начальника Венсенской Школы.

— Носится слухъ, что герцогиня Монпансиерская уже беременна.

— Въ Четвертокъ былъ большой балъ у герцога Немурскаго; при этомъ случаѣ дворъ оказывалъ особенное вниманіе Британскому послу, лорду Норменби. Король, пробывшій на балѣ въ болѣе часа, говорилъ съ лордомъ два раза и довольно долго. Французскій посланникъ при Лондонскомъ дворѣ, графъ Сентъ-Олеръ, принять былъ въ прошлый Четвертокъ Королевою въ аудіенціи, въ Виндзорскомъ дворцѣ.

— Лордъ Норменби, тотчасъ послѣ рѣчей, произнесенныхъ Гг. Гизо и Беррье, отправилъ курьеровъ въ Лондонъ, требуя, какъ слышно, новыхъ инструкцій.

— Носится слухи, что Король Лудвигъ Филиппъ, получилъ собственноручное письмо Королевы Викторіи. Г. Госсонвиль, зять герцога Броли, ѣздившій въ Лондонъ съ особеннымъ порученіемъ, привезъ, будто бы этотъ знакъ мира. Поговариваютъ, что герцогъ Броли лично отправится въ Лондонъ съ порученіемъ Короля.

— Въ *Akhbar*, отъ 26-го Января извѣщаютъ, что генералъ Кавеньякъ окончилъ свою экспедицію противъ беспокойныхъ пограничныхъ племенъ Оранской провинціи съ большимъ успѣхомъ. Французская кавалерія настигла эти племена, принудила ихъ вступить въ сраженіе, и нанесла имъ совершенное пораженіе. Множество плѣнныхъ и 40,000 головъ скота достались Французамъ.

— Въ Мерсельскомъ курьерѣ пишутъ, что въ означенный городъ прибылъ изъ Мексики агентъ, для раздачи корсерскихъ патентовъ противъ американскихъ кораблей.

— Въ письмахъ изъ Макао сообщаютъ о послѣдовавшей кончинѣ Кокинхинскаго императора.

9 Февраля.

Министръ внутреннихъ дѣлъ поручилъ префектамъ объявить сельскимъ обществамъ, что они обязаны наблюдать за исполненіемъ закона о вывозѣ хлѣба, и будутъ отвѣтствовать за всякіе беспорядки въ семь отношеній.

— Французскіе журналы заняты разсужденіями на счетъ овладѣнія Англичанами острова *Libun*. Въ *Journal des Déb.* пишутъ между прочимъ: „Если бы мы стали подражать примѣру англійскихъ журналовъ, если бы припомнили все то, что въ нихъ нѣкогда сказали относительно маркизскихъ и О'Тантскихъ острововъ, если бы питали ненависть по поводу распро-

верномъ. Г. Листонъ употреблялъ въ Лондонѣ еще лучший аппаратъ, изобрѣтенный Аптекаремъ Скиромъ, и сдѣланный Г. Гуперомъ.

Получивъ сіе любопытное извѣстіе на материкѣ, врачъ Юсифъ Башъ, въ Брюсселѣ, произвелъ операцію надъ двойною фистулою; но только первую половину операціи онъ успѣлъ произвести безъ боли. Сдѣлали также безъ боли вырѣзку большою пузырчатой опухолью у собаки. 9-го Января сего года, Г. Фергусонъ, хирургъ лондонскаго госпиталя *Kings-College*, произвелъ три операціи съ самымъ лучшимъ успѣхомъ. Того же дня, въ госпиталѣ Св. Томы, Г. Мэкъ-Морду, отсѣкъ шестилѣтнему ребенку указательный палецъ, безъ малѣйшей боли, послѣ двукратнаго только приема эфира, и ребенокъ очнувшись спрашивалъ, сдѣлана-ли надъ нимъ операція? 12-го Января, профессоръ Руо, въ Парижѣ, отсѣкая бедро, заткнулъ заткнутой большою ноздрю, и потому большою не уснулъ и ощущалъ боль. Вскорѣ потомъ сдѣлано въ Парижѣ около 20 опытовъ, которые можно раздѣлить на три разряда, изъ коихъ каждый заключаетъ третью часть операцій, произведенныхъ или съ наилучшимъ успѣхомъ, или съ сомнительнымъ, или же безъ всякаго успѣха, то есть съ чувствомъ боли. Дѣлопроизведеніемъ опытовъ преимущественно занимались профессора Ру, Вельпо и Мальгенъ. Опыты, сдѣланные въ госпиталѣ *Hôtel-dieu* и *Charité*, не были столь успѣшны какъ въ госпиталѣ св. Лудовика. Труб-

— Król mianował Xięcia Montpensier głównodowodzącym artylleryą w departamencie Sekwany; wszystkie zatem zalecenia rządowe, tyżące się artylleryi w tym departamencie, przechodzić będą przez ręce Xięcia, który obok tego zachowuje obowiązek naczelnika szkoły w Vincennes.

— Słychać, że Xiężna Montpensier jest przy nadziei.

— We czwartek, d. 4, był wielki bal u Xięcia Nemours, na którym dwór okazywał szczególną względnosc dla angielskiego Posła, Lorda Normanby. Król, który godzinę tylko bawił na balu, rozmawiał z nim dwa razy i to dość długo. Poseł francuzki przy dworze Londyńskim, Hr. St. Anlaire, miał tegoż dnia posłuchanie u Królowej Wiktorji, w zamku Windsorskim.

— Lord Normanby, zaraz po mowie P. Guizot w Izbie Deputowanych, wysłał gońca do Londynu, drugiego zaś po mowie P. Berryer, żądając, jak mówią, nowych instrukcyi.

— Wieść salonowa głosi, że Król Ludwik Filip otrzymał własnoręczny list od Królowej Wiktorji. P. Haussonville, zięć Xięcia Broglie, który udał się był do Londynu w poufnym zleceniu, przywieść miał to godło pokoju. Może być, iż sam Xiąże Broglie uda się wkrótce z poleceniem Króla do Londynu.

— Dziennik *Akhbar* donosi, z Algieru, pod d. 26 stycznia, że Jenerał Cavaignac wykonał nader pomyslną wyprawę przeciw buntującym się sąsiednim pokoleniom O-rańskijskiej prowincyi. Jazda francuzka dognała te pokolenia, zmusiła je do walki i zadała im stanowczą klęskę. Wielu jęńców i 40,000 sztuk rogatego bydła zostało w ręku Francuzów.

— *Kuryer Mursylski* donosi, że do pomienionego miasta przybył agent Meksykański, w celu rozdawania listów korsarskich przeciw okrętom Amerykańskim.

— Listy z Makao donoszą o śmierci Cesarza Kochinchiny.

Dnia 9 lutego.

Minister spraw wewnętrznych polecił prefektom zawiadomić gminy, że do nich należy czuwanie nad wykonaniem prawa o wywozie zboża, i że one za wszystkie nieporządki, z tego powodu wynikłe odpowiadać mają.

— Dzienniki francuzkie zajęte są uwagami nad zajęciem przez Anglików wyspy Labuan. *Journal des Débats* mówi między innemi: „Gdybyśmy wzięli za wzór dzienniki angielskie gdybyśmy sobie chcieli przypomnieć to wszystko, co powiedziały niegdyś względem wysp Markizowych i Otahiti; gdybyśmy tehuęli nienawiścią, z powodu rozszerzanych przeciwko nam potwarzy przez związek me-

Za dojściem tój ciekawej wiadomości na ląd stały, Doktor Józef Bosch w Bruxelli, robił operacyą podwójnej fistuły; ale tylko pierwszą połowę operacyi udało się zrobić bez bólu. Robiono takż bez bólu wycięcie wielkiego guza woreczkowatego u psa. Dnia 9 stycznia b. r., P. Ferguson, chirurg Londyńskiego szpitalu *Kings College*, robił trzy operacye z najlepszym skutkiem. Tegoż dnia w szpitalu św. Tomasza, P. Mac-Murdough, uciał sześćio-letniemu dziećciemu palec wskaziciel bez najmniejszego bólu, po dwurazowym tylko wciągnięciu eteru do płuc, a dziećcie po ocknieniu się pytało czy mu zrobiono operacyą. Dnia 12 stycznia, Professor Roux w Paryżu, ucinając goleń, zapomniał zatknąć choremu nozdrza, przez co chory nie usnął i czuł bole. Wkrótce potem zrobiono w Paryżu około 20 doświadczeń, mogących się podzielić na trzy klasy, z których każda obejmuje trzecią część operacyj, wykonanych albo z najlepszym skutkiem, albo z wątpliwym, albo też bez żadnego skutku, to jest z bólem. Robieniem doświadczeń najbardziej zajmowali się Professorowie Roux, Velpaux i Malgaigne. Doświadczenia robione w szpitalu *Hôtel-Dieu* i w *Charité*, nie udawały się tak doskonale jak w szpitalu św. Ludwika. Rurki szczególnego przyjemnika (recipiens, zawierającego eter, nie wkładano do ust, ale do jednego nozdrza, a drugie nozdrze zatykano ręką. Za każdym wetchnieniem

страняемых против нас клеветъ обществомъ методистскихъ миссионеровъ, то могли бы также въ занятіи острова *Labuan* отыскать поводъ для явнаго возстанія противъ личной гордости Англіи. Но такая политика, выказывающая только безсиліе и заисствіе, прикрывающіяся маскою патриотизма, ни сколько не по нашему вкусу! напротивъ, мы хотимъ утѣшать себя надеждою, что сіе овладѣніе принесетъ со временемъ пользу для общихъ интересовъ гражданственности и человечества.

— Въ Брестскомъ портѣ въ этомъ году будутъ спущены на воду пять кораблей: одинъ линейный ступищный, два фрегата 60-ти и 50-ти пушечные, одинъ бригъ и одинъ парходный фрегатъ.

— 28-го м. м., въ палатѣ гражданскаго суда занимались соображеніемъ процесса маркиза д'Эспине-Санъ-Лю, противъ знаменитаго писателя Александра Дюма, отъ коюго первый требуетъ вознагражденія въ 50,000 фр. за то, что онъ въ своемъ романѣ — одного изъ его предковъ, вопреки исторіи, оклеветалъ; сверхъ сего онъ требуетъ, чтобы Г. Дюма, въ новомъ изданіи сего романа, оспориавшимъ имъ мѣста пропустилъ, или вмѣсто Санъ-Лю поставилъ другое имя. Палата отсрочила сіе дѣло, для того, чтобы прежде сообразить отдѣльныя статьи жалобы.

— Сегодня вышла въ свѣтъ въ первый разъ новая легитимистская газета, *Union monarchique*, въ которой соединены *Quotidienne*, *France* и *Echo*.

10 Февраля.

На вчерашнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, по принятіи 7 статьи, касающейся финансовъ, приступили къ 8 статьѣ относительно разныхъ реформъ. При семъ министръ народнаго просвѣщенія объявилъ, въ слѣдствіе сдѣланнаго ему вопроса, что правительство нынѣшнему собранію предложить проектъ закона относительно первоначальнаго образованія. За симъ Г. Викторъ Грандэнъ произнесъ рѣчь, въ коей остроумно и съ успѣхомъ возставалъ противъ партіи свободной торговли. Послѣ его рѣчи, на которую Г. Блонки обещалъ отвѣчать, палата отсрочила свое засѣданіе.

— Турецкій посланникъ представилъ Г. Гизо новую ноту своего правительства, въ коей Порты protestуетъ противъ принятія Тунисскаго бея.

— Письмо изъ Алжира, полученное въ Марсели 2 Февраля, сообщаетъ невѣроятный слухъ, который однако привелъ въ ужасъ столицу Алжира. Тринадцатый полкъ легкой пѣхоты попалъ, будто бы, въ засаду, и будучи окруженъ превосходнымъ числомъ арабовъ, вынужденъ былъ сдаться въ плѣнъ. Слуху сему нельзя, кажется, повѣрить.

— Въ *Gazette de Midi* пишутъ изъ Туниса отъ 4 Января: „За три передъ симъ дня съ пришедшимъ изъ Мальты кораблемъ прибылъ агентъ оттоманской порты; но бей по сіе число не хотѣлъ принять его, равно и привезенныхъ имъ съ собою писемъ. На прошедшей недѣлѣ мы видѣли прибывающіе сюда дини за другимъ англійскіе корабли, съ депешами къ Бейю; при всякомъ случаѣ Бей требовалъ нѣсколькихъ дней времени для отвѣта; депеши сіи сообщали о прибытіи турецкаго посланника. Этотъ отказъ въ оставленіи ему аудіенціи, можетъ Бей подвергнуть многимъ хлопотамъ.

тодистовскихъ Миссионары англійскихъ, могли бы также, въ осадненіи wyspy *Labuan*, znaleźć powód głośnego powstawania przeciw nienasyconej dumie Anglii. Ale taka polityka, zdradzająca tylko słabość i zawzięcie, przykrywająca się maską patriotyzmu, nie jest bynajmniej w naszym guście, i owszem wolimy się cieszyć nadzieją, że to zajęcie przyniesie za czasem korzyść dla ogólnych interesów cywilizacji i ludzkości.“

— W tym roku pięć okrętów spuszczonech będzie z warsztatów w porcie Brest: to jest: liniowy o stu działach, dwie fregaty o 60 i 50 działach, jeden bryg i jedna fregata parowa.

— Trybunał cywilny zajmował się w d. 28 z. m. skargą Margrabiego d'Espinaj-St Luc, przeciw znanemu pisarzowi Alex. Dumas, od którego żąda wynagrodzenia 50,000 fr., z powodu, że w swym romansie jednego z jego przodków, wbrew historii, fałszywie spotwarzył. Żąda zarazem, aby P. Dumas w nowym wydaniu obwiniana miejsca opuścił, lub w miejsce St. Luc inne nazwisko zamieścił. Sąd odroczył sprawę aby pierwój punkta oskarżenia dostatecznie roztrząsając.

— Dziś wyszedł pierwszy numer nowej gazety legitymistowskiej p. t. *Union monarchique*, będącej połączeniem, jak wiadomo, gazet: *Quotidienne*, *France* i *Echo*.

Dnia 10 lutego.

— Na wczorajszym posiedzeniu Izba Deputowanych, po przyjęciu 7 § dotyczącego finansów, przystąpiła do 8 względem różnych reform. Przyczem Minister wychowania publicznego, zapytany oświadczył, że rząd na terazniejszym zgromadzeniu przełoży projekt do prawa względem nauk elementarnych. Następnie P. Wiktor Grandin miał mowę, w której nie bez dowcipu i powodzenia, powstawał na stronictwo wolności handlowej. Po jego mowie, na którą P. Blanqui zapowiedział odpowiedź, odroczyła się Izba.

— Poseł turecki złożył P. Guizot nową notę swego rządu, w której zawiera się protestacja, dotycząca przyjęcia Beja Tunetańskiego.

— List z Algieru otrzymany d. 2 lutego w Marsylii, donosi wieść trudną do uwierzenia, a która jednak przeraża stolicę Algierii. Trzynasty półk lekkiej piechoty miał wpaść w zasadzkę i otoczony przez przeważną liczbę Arabów miał się dostać w niewolę. Wieść ta zdaje się niepodobną do prawdy.

— *Gazette de Midi* pisze z Tunis pod d. 4 stycznia: „Przed trzema dniami okręt przybył z Malty przywiózł tu ajenta Porty Otomańskiej; ale Bej aż do dnia dzisiejszego nie chciał go przyjąć, równie jak listów, które z sobą przywiózł. W przeszłym tygodniu widzieliśmy przybywające tu jeden po drugim kilka okrętów angielskich, z depeszami do Beja; za każdą razą, Bej żądał kilka dni czasu do namysłu, nim udzielił odpowiedź. Treścią ich miało być doniesienie o przybyciu Posła tureckiego. To odmówienie przyjęcia go, może nabawić Beja wielkiego kłopotu.

у особеннаго пріемника (*recipien*), заключающаго ширь, не влагали въ ротъ, но въ одну поздрю, а другую прижимали рукою. При всякомъ вдыханіи воздухъ пробирался въ бутылку, проходилъ сквозь губку, насыщалъ эфирный паръ и входилъ въ легкія; выдыханіе же совершалось чрезъ ротъ. Эфира наливали въ одной до двухъ унцій. Врачъ Бергсонъ совѣтуетъ употребить низенкій графинъ съ широкою шею, заткнутою проколотою пробкою, соединенною съ дульемъ, проведеннымъ въ одну ноздрю. Профессоръ хирургіи, Г. Ротмундъ, въ Мюнхенѣ, употребилъ, при двухъ операціяхъ, съ хорошимъ успѣхомъ, снарядъ Г. Ерапата, то есть, пузырь; такой же опытъ произведенъ въ Эрлендѣ, а Единбургскій профессоръ Симпсъ употребилъ эфиръ при разрѣшеніи отъ бремени вѣчной женщины. Вскорѣ будемъ мы въ состояніи сказать кое-что о послѣдствіяхъ опытовъ, произведенныхъ у насъ, въ Вильнѣ, съ помощію снаряда, охотаго на аппаратъ Паркера, устроеннаго здѣшнимъ аптекаремъ Кувшевичемъ, который мы видѣли на засѣданіи Императорскаго-Медицинскаго Общества, происходившемъ 12 сего Фев. ая.

(Окончаніе въ средѣ).

wpadało powietrze do flaszki, przebijając się przez włózoną i eterem zlaną gąbkę, nasycało się eterową parą i wchodziło do płuc; odetchnienie zaś następowało przez usta. Eteru nalewano od jednéj do dwóch uncji. Dr. Bergson, zaleca niską karafkę z szeroką szyją, zatknietą korkiem przedziurawionym i połączonym z cybuchem, idącym do jednego nozdrza. Professor chirurgii Rothmund w Monachium, użył przy trzech operacjach z dobrym skutkiem aparatu P. Herapath, to jest pęcherza; robiono także doświadczenia w Erlandze, a Professor Simpson w Edyburgu skutecznie użył eteru podczas porodu utomnej kobiety. Wkrótce będziemy mogli cokolwiek powiedzieć i o wypadku doświadczeń robionych w Wilnie, za pomocą maszyny, podobnej do aparatu Parkera, zarządzanej przez P. Aptekarza Kuszewicza, i okazywanej na posiedzeniu Ces. Tow. Lekar. d. 12 lutego.

(Dokończenie nastąpi).

— Брюссельскій доктор Ванъ-Гекке, представилъ въ академію наукъ проектъ изобрѣтенной имъ системы воздухоплаванія. Аппаратъ г-на Ванъ-Гекке дѣйствуетъ на атмосферу сверху и снизу, и воздухоплаватель можетъ произвольно подыматься и опускаться, безъ утраты балласта и газа, и посредствомъ весьма удобнаго управленія воздушнымъ шаромъ. Система Г. Ванъ-Гекке заключается въ томъ, что для направленія, въ коемъ онъ намѣренъ о-правиться, отыскиваетъ въ слояхъ атмосферы теченіе воздуха, и что посредствомъ изобрѣтеннаго имъ механизма, можетъ удобно подыматься и опускаться по желанію.

А н г л і я

Лондонъ 6 Февраля.

На вчерашнемъ засѣданіи нижняго парламента, представленъ былъ докладъ комитета относительно билля о вспомошествованіи немѣющимъ средствъ содержанія Ирландцамъ, для чего имѣеть быть назначена сумма въ 300,000 фун. стерл.

— Верхній парламентъ произвелъ непродолжительное засѣданіе, въ заключеніе коего Маркизь Лансдоунъ представилъ дальнѣйшее продолженіе переписки съ австрійскимъ правительствомъ.

— На засѣданіи нижняго парламента 4-го Февраля, лордъ Бентинкъ въ продолженіе двухъ часовъ объявлялъ свой проектъ относительно постройки въ Ирландіи желѣзныхъ дорогъ, и предложилъ билль, требующій съ этою цѣлію 16 милліоновъ фун. стерл.; такимъ образомъ, по мнѣнію оратора, предпринята была бы успѣшнѣйшая мѣра противъ господствующаго нищенства въ этой странѣ посредствомъ полезнаго занятія народа, которая, сверхъ сего, способствовала бы, безъ сомнѣнія, развитію будущаго благосостоянія этой страны. — Лордъ Россель отдавая справедливость патриотизму и дарованіямъ лорда Бентинка, однако его проекта, относительно употребленія столькихъ милліоновъ казенной суммы не признавалъ полезнымъ, и хотя не противился предложенію сего билля, объявилъ однако, что онъ подастъ голосъ противъ вторичнаго его чтенія. Гг. Ребукъ и Юмъ равномерно рѣшительно объявили себя противъ сего билля, который съ энергіею и жаромъ защищаемъ былъ при семь ирландскими членами, какъ то: Гг. Граттаномъ, Джонъ О'Коннеломъ, Смитъ Обріеномъ и другими. Послѣ объявленія со стороны канцлера казначейства и ирландскаго статсъ-секретаря, Г. Лабушера, что и они, по примѣру лорда Росселя, подадутъ свои голоса противъ вторичнаго чтенія сего билля, лордъ Бентинкъ получилъ дозволеніе предложить его парламенту, гдѣ его тотчасъ прочли въ первый разъ; второе его чтеніе назначено на 11-е Февраля.

— Въ *Times* пишутъ, что предложеніе лорда Бентинка, объ устроеніи желѣзной дороги въ Ирландіи, не одобрено въ Сити.

— Глава католической аристократіи въ Англіи, графъ Шревебюри, пожалованъ Его Святѣйшествомъ Папою кавалеромъ ордена Св. Григорія.

9 Февраля.

На сихъ дняхъ представленъ въ парламентъ заключенный въ прошломъ году мирный трактатъ, съ Королемъ Сандвичевыхъ острововъ, на основаіи котораго Англійскіе товары будутъ ввозимы во владѣнія этого Государя съ платою пошлины, не болѣе пяти процентовъ.

— Нижняя палата, послѣ жаркихъ преній различныхъ партій, приняла вчера нѣкоторыя условія ирландскаго билля, и назначила сегодняшній день для выслушанія отчета по сему предмету. За сямъ канцлеръ палаты казначейства внесъ проектъ учредить комиссію для разсмотрѣнія билля о ввозѣ сахара нужнаго для пивоваренъ и винокуренъ, и хотя протекціонисты сильно тому сопротивлялись, палата однако же избрала предложенную комиссію, и билль утвердила условно. Верхняя палата занималась не важными для публики предметами.

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Ирландіи, снова нѣсколько человекъ, умерло отъ голода въ графствахъ Коркскомъ, Лимерикскомъ и другихъ; во многихъ родахъ, цѣны на хлѣбъ значительно поизлились. До 500,000 чел. употреблены теперь при публичныхъ работахъ.

— Адмиралтейство сдѣлало распоряженіе, чтобы работники въ арсеналахъ и въ корабельныхъ докахъ,

— Dr. van Hecke Bruxelli, wynalazł nowy systemat żeglugi napowietrznej, którego projekt złożył tutejszej Akademii umiejętności. Systemat ten nie tylko od tego uczonego grona zatwierdzony, ale nawet za wynalazek nader użyteczny uznany został. Apparat P. van Hecke działana atmosferę siłą popychającą u góry i u dołu, która dozwala żeglarzowi utrzymywać swój balon w danej wysokości, bez utraty balastu albo gazu, i to za pomocą nader łatwych obrotów. System P. van Hecke zależy na tém, że dla kierunku, w którym się udać pragnie, wyszukuje prądu wiatru, i że za pomocą wynalezionego przez siebie mechanizmu, może się podnosić i zniżać podług upodobania.

А н г л і я.

Лондонъ, 6 лютого.

На вчерашнемъ посиденіи Избы Нижней złożone zostało sprawozdanie Komitetu względem bilu wsparcia dla niemających sposobu utrzymania Irlandczyków, na co ma być udzielony fundusz 300,000 f. szt.

— Izba Parów miała krótkie tylko posiedzenie, przy końcu którego Margrabia Lansdowne złożył na biurze Izby dalszy ciąg korespondencji z rządem austryackim.

— Na onegdajszymъ posiedzeniu Izby Niższej, d. 4 lutego, Lord Bentinck rozwijał przez dwie godziny swój wniosekъ względemъ zakładania w Irlandyi kolei żelaznych, i przełożył bil żądający na ten cel 16 milionów фунт. szt., przez co, zdaniemъ mówcy, zaradziłoby się najskuteczniej panującej w tym kraju nędzy, przez korzystne zatrudnienie ludu, i przyczyniłoby się najbardziej do zapewnienia przyszłej pomysłności tego kraju. Lord Russell oddając sprawiedliwość patriotyzmowi i talentomъ Lorda Bentinck, planu atoli jego, co do użycia tylu milionów ze skarbu, nie uznawał wcale za korzystny, i lubo się nie sprzeciwiałъ wniesieniu tego bilu, oświadczył jednak, że przeciw drugiemu jego odczytaniu głosować będzie. PP. Roebuck i Hume oświadczyli się również energicznie przeciw bilowi, który nie mniej gorliwie popierali członkowie Irlandzcy, jako to: PP. Grattan, John O'Connell, i Smith O'Brien i inni. Po oświadczeniu Kanclerza skarbu i P. Labouchera, Sekretarza Stanu dla Irlandyi, że podobnie jak Lord Russell drugiemu odczytaniu bilu tego sprzeciwiać się będą, otrzymał Lord Bentinck pozwolenie do przełożenia go Izbie, gdzie natychmiast, jak zwykle, po raz pierwszy odczytany został, na drugie zaś odczytanie wyznaczono dzień 11 lutego.

— *Times* czyni uwagę, że projekt drogi żelaznej w Irlandyi, wniesiony przez Lorda Bentinck, nie znalazł dobrego przyjęcia w City.

— Ojciec św. ozdobił Hr. Shrewsbury, naczelnika katolickiej arystokracji w Anglii, krzyżemъ kawalerskimъ orderu św. Grzegorza.

Dnia 9 lutego.

W tychъ dniachъ złożono parlamentowi zawarty w roku zeszłymъ z Królemъ wyspъ Sandwichskichъ traktatъ pokoju, mocą którego towary Angielskie mają być przypuszczone do krajówъ tego Monarchy, za opłatą najwięcej po 5 od sta.

— Izba Niższa po żywychъ sporachъ rozmaitychъ stronnictw, przyjęła wczoraj rozmaite klauzule bilu Irlandzkiego i dzień dzisiejszy na wysłuchanie w tymъ przedmiocie sprawozdania przeznaczyła; następnie Kanclerzъ Izby skarbowej wniósłъ projektъ wybrania komisji, w celu rozważenia bilu o wprowadzeniu cukru na użytekъ browarówъ i gorzelni, a lubo protekcyoniści wielki stawiali opór, Izba jednakże wybrała zaproponowaną komisją i bil z klauzulami uchwaliła. Izba Wyższa nie zajmowała się żadnymъ ważnymъ przedmiotemъ.

— Według ostatnichъ z Irlandyi wiadomości, znowu wiele osóbъ umarło z głodu w hrabstwachъ: Cork, Limerick i innych; jednakże na bardzo wielu targachъ ceny zboża znacznie spadły. Przy robotachъ publicznychъ ma obecnie 500,000 osóbъ zarobekъ.

— Admiralicya wydała rozkazъ, aby robotnicy pracujący w arsenalachъ i przy warsztatachъ okrętowychъ, uorgani-

были сформированы в батальоны, дабы, в случае надобности, могли защищать места, где работают.

— Завтра ожидают сюда прибытия мексиканского генерала Альмонте, который прислан Сантаною для заключения новых условий об уплате долга этого народа.

ГЕРМАНИЯ.

Бавария

Герцогъ Карль - Викторъ Гогенлоге - Шеллинг-фиоретъ, герцогъ Ратиборскій и Корвейскій, государственный совѣтникъ Баварскаго Королевства, обручился съ княжною Марією-Антониною-Стефанією Сайнъ-Виттгенштейнъ-Берлебургъ, дочерию князя Лудвика-Адольфа-Фридриха и княгини Стефаніи, урожденной княжны Радзивилль, родившеюся 16-го Февраля 1829 года. Бракосочетаніе будетъ совершенно 16 Февраля, въ Корвь, что въ Вестфалии.

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 30 Января.

Въ *Gaceta* сообщаютъ о назначеніи новыхъ министровъ. Слышно, что Г. Монъ отправится посланникомъ въ Лондонъ.

— Министры предполагаютъ вооружить въ Кадиксъ эскадру, команду надъ коею получить Инфантъ Генрикъ.

— Въ *Journal des Débats*, о составѣ новаго испанскаго министерства напечатано слѣдующее: „Фракцію, называемую пуританами, съ начальникомъ Г. Пачеко, представляетъ Г. Шихасъ-Лахано, одинъ изъ знаменитѣйшихъ ораторовъ конгресса. Г-на Рока-де Тагоресъ считаютъ также однимъ изъ членовъ сей партіи, хотя неоднократно отдѣлялся уже онъ отъ оной, при нѣкоторыхъ важныхъ обстоятельствахъ; онъ — литераторъ и свѣтскій человекъ, весьма уважаемый какъ по личному характеру, такъ и рожденію. Министерство, которымъ онъ управляетъ, вновь образовано, ибо прежде народное просвѣщеніе принадлежало къ министерству внутреннихъ дѣлъ — Генераль Павія — одинъ изъ самыхъ младшихъ испанскихъ генераль-лейтенантовъ; ему всего 34 года, но онъ обладаетъ сильнымъ характеромъ и превосходно знаетъ свой предметъ. — Г. Сантиланъ, членъ сената, одинъ изъ тѣхъ людей, кои съ Г. Монъ болѣе всѣхъ содѣйствовали финансовымъ реформамъ. Онъ былъ уже министромъ финансовъ и оставилъ въ этомъ министерствѣ дестное о себѣ воспоминаніе. Послѣ того какъ Г. Монъ отказался отъ портфеля министерства финансовъ, онъ ни къ кому не могъ быть лучше замѣненъ. Впрочемъ только въ слѣдствіе убѣдительнаго его желанія, Г. Сантиланъ вступилъ въ эту должность. Г. Браво-Мурилло есть членъ, имѣющій сильное вліяніе въ умеренной партіи. При всѣхъ важныхъ вопросахъ, онъ постоянно поддерживалъ послѣднее министерство. Г. Браво-Мурилло былъ, какъ известно, докладчикомъ комиссіи конгресса по поводу бракосочетанія Королевы и Инфантинны.

— Кабинетъ образованъ большею частию усиліями Г. Кастро-и-Ораско, коему Королева прежде всѣхъ предоставила составленіе оного, и который не охель соответственнымъ вступилъ въ его составъ. Говорятъ, что только по убѣдительной просьбѣ Королевы, герцогъ Сатомайоръ принялъ званіе президента совѣта. Должно надѣяться, что правота его видовъ и миролюбивый характеръ успѣютъ придать нѣкоторое единство слишкомъ разнообразнымъ стихіямъ, изъ коихъ составляется новое управленіе. Впрочемъ всѣ единодушно отдають справедливость благоразумію и прозрачности Королевы, которая Ея Величество являетъ при совершеніи своихъ обязанностей.

— Положеніе Каталоніи со дня на день становится опаснѣе; междоусобная война развивается все болѣе и болѣе, и инсургенты усиливаютъ свои средства къ борьбѣ. Генераль-капитанъ Бретонъ, который 23 Января возвратился было въ Барселону изъ экспедиціи въ Аресъ-де-Маръ, 26 Января снова оставилъ этотъ городъ, отправляясь въ верхнюю Каталонію противъ карлистской шайки собравшейся въ Росъ-де-Өволесъ, которая считаетъ уже у себя 300 чел. и наполняетъ ужасомъ провинціи: Леридскую, Жеронскую и Барселонскую. Всѣ карлистскіе отряды не состоятъ уже, какъ прежде, изъ 30 или 40, но изъ 300 до 400 чел. Съ другой стороны пограничныя округа подвергаются нападеніямъ шаякъ грабителей и хищниковъ, кои опустошаютъ страну, пользуясь политическимъ смутеніемъ.

зовани zostali w батальоны, ізбы в razie potrzeby mogli być użytymi do obrony arsenalów.

— Jutro spodziewany jest tu Jeneral Meksykański Almonte, który w imieniu Santany przybywa, aby na nowych zasadach uporządkować dług swego narodu.

НИМЦЫ.

Z Bawaryi.

Хіаже Карол Викторъ Hohenlohe Schillingfürst, Хіаже Ратиору и Корвей, Крѣлевско-Баварскій Радца Паństwa, зарѣчилъ się з Хіаженіа Марія Антонія Стефанія Сайн-Виттгенштейн-Берлебург, сѣрка Хіаже Лудвика Адольфа Фридерика и Хіаженіа Стефаніи, з дому Хіаженіа Радзивилловны, уродженая д. 16 лутего 1829 року. Заślubinи odbyć się mają д. 16 лутего в Корвей, в Вестфалии.

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 30 stycznia.

Gaceta zawiera mianowanie nowych Ministrów. Słychać, że P. Mon udaje się jako Poseł do Londynu.

— Ministrowie mają zamiar uzbroić w Kadyksie eskadryllę, której dowództwo otrzymi Infant Henryk.

— *Journal des Débats* zawiera względem składu nowego hiszpańskiego ministerstwa co następuje: „Frakcja nazwana Purytanami, z przewodzą P. Pacheco, reprezentowana jest przez P. Sijas Lojano, który jest jednym z najznakomitszych mówców Kongressu. P. Roca de Tagores uważany jest także jako jeden z członków tego stronnictwa, lubo kilka już razy odłączał się od niego w kilku ważnych okolicznościach; jest to literat i człowiek światowy, doznający powszechnie poważania, tak przez swój charakter jak i urodzenie. Ministerstwo, które zajmuje, zostało nowo utworzonem; dawać wychowanie publiczne zależało od ministerstwa spraw wewnętrznych. Jeneral Pavia, jest jeden z najmłodszych Jeneral-Poruczników hiszpańskich; ma lat 34, ale jest stałego charakteru, i zna dobrze swój przedmiot. P. Santillan jest członkiem Senatu, jedaym z tych, którzy z P. Mon przyczynili się najwięcej do reform finansowych. Był on już raz Ministrem skarbu i pozostawił w tém ministerstwie zaszczytną posobie pamięć. Gdy P. Mon stanowczo odmówił przyjęcia ministerstwa skarbu, nie mógł być lepiej zastąpiony. Zeszłą na usilne tylko jego naleganie, P. Santillan przyjął to miejsce. P. Bravo Murillo jest członkiem mającym najwięcej wpływu w stronnictwie umiarkowanem. We wszystkich wielkich kwestyach wszierał zawsze ostatnie ministerstwo. P. Bravo Murillo był jak wiadomo sprawozdawcą Kommissji Kongressowej z powodu małżeństw Królów i Infantki.

— Gabinet zorganizowany został po większej części przez usiłowania P. Castro y Orozco, któremu Królowa polecila naprzód utworzenie jego, a który nie sądził stosownem aby sam zajął w nim miejsce. Mowią, że tylko na usilne naleganie Królów, Хіаже Sotomayor przyjął przewodnistwo в radzie. Spodziewać się należy, że prawosc jego widoków i pojednawczy charakter, zdolają nadać pewną jedność cokolwiek różnorodnym żywiołom, z jakich się składa nowa administracja. Wszyscy zgadzają się z resztą w uznaniu mądrości i doskonałej pojętności, jakie Królowa objawia в wykonywaniu swych prerogatyw.

— Położenie Katalonii przybiera co dzień groźniejszy charakter; wojna domowa organizuje się niezaprzeczenie co raz obszerniej, a rokoszanie powiększają swoje środki do walki. Jeneralny Kapitan Breton, który d. 23 stycznia wrócił do Barcelony z wycieczki do Ares de Mar, opuścił znowu tę stolicę d. 26 stycznia, udając się do wyższej Katalonii przeciwko bandzie Karlistowskiej в Ros de Eroles zebranей, która liczy już 300 głów i napęlnia przestrachem провинцы: Leridy, Gerony i Barcelony. Wszystkie oddziały Karlistowskie nie liczą już jak dotąd po 30 lub 40, ale po 300 i 400 ludzi. Z drugiej strony, пограничные powiaty nawiedzone zostały przez bandy złodzieiów i łotrów, które pustoszą kraj, korzystając з politycznych zamieszek.

Турція.

Константинополь, 28 Января.

16-го с. м., Султанъ председательствовалъ въ государственномъ совѣтѣ, въ коемъ, какъ говорятъ, разсматривали проектъ объ уничтоженіи публичнаго торгова невольничества въ Константинополь; мѣра эта имѣеть быть введеніемъ къ уничтоженію самаго невольничества. По окончаніи засѣданія, Султанъ приказалъ присутствовавшимъ министрамъ, чтобы они немедленно озаботились учрежденіемъ сообщенія между главнѣйшими пунктами государства и составили бы систему большихъ дорогъ по всѣмъ направленіямъ.

— По повелѣнію Султана, учреждена коммисія, подъ наименованіемъ литературнаго комитета, который будетъ руководствовать пригготовительными трудами при составленіи грамматики и турецкаго словаря. Предсѣдателемъ этой коммисіи назначенъ исторіографъ Эссаадъ-Эфендіи, а членами: генераль-лейтенантъ, предсѣдатель военнаго совѣта, Эмиръ-Паша; первый драгоманъ дивана Фуадъ-Эфендіи, и членъ военнаго совѣта Магометь-Паша. Этимъ сановникамъ назначены помощники изъ числа образованныхъ и заслуженныхъ людей. Литературный комитетъ приступилъ къ своимъ занятіямъ 18 Января.

Турція.

Konstantynopol, 28 stycznia.

Dnia 16-go b. m., Sułtan przewodniczył najwyższemu radzie państwa, na której, jak słyszeć, rozbierno projekt zniesienia publicznej sprzedaży niewolników w Stambule, co ma być wstępem do zniesienia samego niewolnictwa. Po skończeniu posiedzenia, rozkazał Sułtan obecnym Ministrom, aby natychmiast zajęli się ulepszeniem komunikacji między głównymi punktami państwa i utworzeniem systemu wielkich gościńców we wszystkich kierunkach.

— Z rozkazu Sułtana mianowana została komisya, pod nazwą komitetu literackiego, która ma kierować pracami przygotowawczymi do projektu grammatyki i dykcyonarza języka tureckiego. Prezesem rzeszonej komisji jest historyograf Essad-Efendi, członkami zaś: Jeneral-Porucznik i Prezes rady wojennej, Emir-Basza; piérwszy tłumacz dywanu Fuad-Efendi, i członek rady wojennej Mahomed Basza. Tym czterem wysokim urzędnikom dodani są pomocnicy, wybrani z grona światłych i zasłużonych mężów. Komitet literacki rozpoczął swe prace 18-go stycznia.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Нью-Йоркъ, 8 Января.

На пакетботѣ „атриксъ“ привезено извѣстіе, что палата представителей единогласно отказалась отъ принятія посланія президента, который предлагалъ назначить генераль-лейтенанта для продолженія мексиканской войны. — Этотъ неожиданный оборотъ произвелъ величайшее впечатлѣніе. Президентъ собралъ у себя въ тотъ же вечеръ министровъ и представителей, принадлежащихъ къ демократической партіи, для разсужденія о томъ, что должно предпринять въ этихъ обстоятельствахъ. На другой день, одинъ изъ личныхъ друзей президента предложилъ палатѣ отказаться отъ своего рѣшенія, принятаго наканунѣ; голоса раздѣлились поровну, но два члена демократической партіи, пожертвовавъ собою, перемѣнили поданное ими мнѣніе, и первое рѣшеніе было уничтожено 94-го голосами противъ 92-хъ. Посланіе Г. Полька было препровождено затѣмъ въ комитетъ общихъ дѣлъ, который вѣроятно похоронитъ его. — Билль о сформированіи десяти новыхъ регулярныхъ полковъ возбудилъ въ конгрессѣ живѣйшее сопротивленіе. Иначе и не могло быть: эта мѣра ни мало несообразна съ обычаями Американцевъ, и оскорбляетъ въ сильной степени ихъ предубѣжденія и республиканскія правила. Она, вѣроятно, будетъ имѣть ту же участь, какъ и прочія предложенія Г. Полька. — Постоянная вражда конгресса къ правительству поставляетъ послѣднее въ величайшее затрудненіе, и вѣроятно принудитъ наконецъ Г. Валькера выйти изъ министерства. — Въ извѣстіяхъ съ театра войны сообщаютъ, что ряды войска Соединенныхъ Штатовъ рѣдѣли отъ болѣзней. Лишенія всякаго рода, претерпѣваемые волонтерами, голодь и недостатокъ въ деньгахъ побуждали многихъ изъ нихъ къ побѣгамъ. Изъ одного только полка бѣжало семьдесятъ человекъ. Въ то же время возникаютъ со всѣхъ сторонъ гверильясы, которые держатъ Американцевъ въ осады: *ранкерсы* ежeminутно убиваютъ отдѣльныхъ солдатъ и почты, слѣшкомъ выдавшіеся впередъ.

— По новѣйшимъ извѣстіямъ изъ Мексики, нѣтъ ни какой надежды на то, чтобы Мексиканскій конгрессъ согласился на мирныя предложенія Соединенныхъ Штатовъ. Въ Сѣверно-и-Южно-Американской кофейнѣ прибито объ этомъ слѣдующее объявленіе: „Нью-Йоркъ, 12-го Января. Мексиканскій конгрессъ рѣшилъ, что онъ не будетъ ни думать, ни договариваться о мирѣ, до тѣхъ поръ пока послѣдній непріятельскій солдатъ не выйдетъ изъ мексиканскихъ владѣній, и не удалится всѣ корабли, столицѣ у мексиканскаго берега.“

СТАРЫ-ЗЪДНОЧОНЕ АМЕРЫКИ ПѢВНОЧНЪ.

Nowy-York, 8 stycznia.

Pakiethotem *Patrie* otrzymano wiadomość, że Izba Reprezentantów jednomyślnie odrzuciła poselstwo Prezydenta, który żądał mianowania Jenerał Porucznika dla dalszego prowadzenia wojny z Meksykiem. Ten niespodziany wypadek sprawił największe wrażenie. Prezydent zgromadził u siebie tegoż wieczora Ministrów i Reprezentantów, należących do stronnictwa demokratycznego, dla naradzenia się nad tѣm, co czynić wypadalo w takich okolicznościach. Nazajutrz, jeden z osobistych przyjaciół Prezydenta wniosł, aby Izba cofnęła swoje wczorajsze postanowienie. Głosy podzieliły się na dwie równe połowy, ale dwaj członkowie stronnictwa demokratycznego, czyniwszy z siebie ofiarę, odwołali dane już przez siebie głosy; tym sposobem piérwsza uchwała została zniesioną 94 głosami przeciwko 92. Poselstwo zatѣm P. Polka przesłano do Komitetu ogólnych spraw, który je zapewne pokryje milezieniem. Bił o utworzeniu dziesięciu nowych regularnych półków, spotkał w Kongressie najwyższy opór; co też inaczej być nie mogło, gdyż ten środek bynajmniej się nie zgadza ze zwyczajami Amerykanów i obraża w wysokim stopniu ich przesady, tudzież wyobrażenia republikańskie. Spotka go bezwątпienia tenże los co i inne wnioski Prezydenta. Ciągła opozycja Kongressu przeciwko rządowi, nabawia ten ostatni wielkiego kłopotu i zapewne zmusi nakoniec P. Walkera do opuszczenia gabinetu. Wiadomości z teatru wojny donoszą, że kolumny wojska Stanów Zjednoczonych znacznie się przerzedziły od chorób. Niedostatki wszelkiego rodzaju, których doświadczają ochotnicy, głód i brak pieniędzy, skłoniły wielu do dezercyi. Z jednego tylko półku uciekło 70 ludzi. Jednocześnie ukazują się ze wszech stron gerylasowie, którzy trzymają Amerykanów w oblężeniu; *rankerowie* zaś co chwila zabijają pojedynczych żołnierzy i znoszą pojedyncze oddziały, które się za daleko naprzód posuwają.

— Podług najświeższych wiadomości z Meksyku, nie ma już żadnej nadziei, aby Kongress Meksykański przystał na warunki pokoju, od Stanów Zjednoczonych podane. W północno-i południowo-Amerykańskiej kawiarni tutejszej przybito następujące w tѣj mierze ogłoszenie: „*Nowy-York 12-go stycznia.* Kongress Meksykański uchwalił, że nie piérwѣj myśleć lub traktować będzie o pokój, aż ostatni żołnierz nieprzyjacielski ustąpi z posiadłości Meksykańskich, i usuną się wszystkie okręty, przy brzegach Meksykańskich stojące.“